

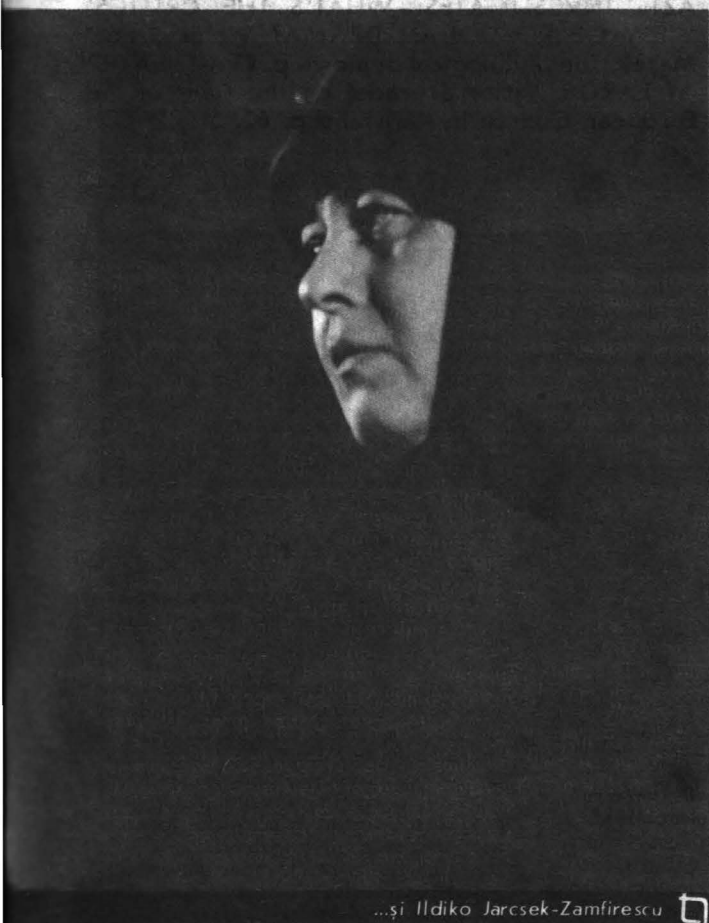
— KARLSRUHE 1991 unui teatru «bine hrănit»

presle se datorează și vigorii fenomenului teatral german. Singura boală de care suferă acesta — de fapt, numai în dinci lunduri — are cauze financiare, pentru care se vor găsi soluții, mai mult sau mai puțin dureroase. Dar aceasta nu este decât o simplă «vroză» pentru un teatru atât de bine «hrănit» cum este cel din landurile occidentale: să nu uităm că subvenția unui teatru mai important se ridică pe la 25 de mil de mărci, că directorul unui asemenea teatru câștigă 250.000 de mărci pe an...

Dar faptul că a fost posibilă reunirea, la Karlsruhe, a unui număr de nouă teatre germane (din vest și est) cu spectacole de o impecabilă înută artistică ilustrând subiecte de cea mai arzătoare actualitate, subsumate genericului «Germania», demonstrează vitalitatea fenomenului teatral în ansamblul lui. Ne putem întreba în ce măsură în această viteză de reacție la realitate de exigențele concurenței, ale economiei de piață; dar, indiferent de explicația pentru care am opta, va trebui să recunoaștem că nu avem de-a face cu produse perisabile, ci cu adevărate valori ale dramaturgiei europene contemporane. Și, dacă vom ceda impulsului inevitabil de a ne întoarce cu gândul la propriul nostru pelsaj teatral, în care înfrizle să se arate mult așteptata piesă de actualitate (în ciuda unei abundențe de-a dreptul «tropicale» de subiecte), va trebui să recunoaștem că această viteză de reacție se datorează mai înainte de toate unui exercițiu stăruitor, unei obișnuințe îndelungate de a răspunde prin scris la întreg spectrul de stimuli venind dinspre realitate.

Despre unele dintre spectacolele prezentate în festival, în numărul viitor.

VICTOR SCORADET

...și Ildiko Jarcsek-Zamfirescu

ntre coperte elegant încăluite, revista trimestrială israeliană «Bama» («Scena»), numărul 122 din 1990, cuprinde în afara unui text dramatic — Viață de familie de Ingmar Bergman — și a obișnuitelor fișe tehnice ale ultimelor premiere, un studiu despre simbolistica decorului la Nunta însingerată de Garcia Lorca pe scena Teatrului Național Habima și un interviu cu autorul acestui decor, scenograful Roni Toeren. O bogat ilustrată relatează asupra Festivalului Internațional de Teatru de Păpuși de la Ierusalim, dar și o cronică la spectacolul Platonov — succes al stegului budapestan.

În mod special ne-a atras atenția succintă dar relevantă analiză a situației în care se află conducerea compartimentului tehnico-administrativ al teatrelor israeliene subvenționate, așa-numitele teatre de repertoriu, nu mai multe de 10 în această țară. Situația ciudată și paradoxală după opinia autorului, Ithac Bojar, care, examinând investițiile necesitate de realizarea unui spectacol pe o scenă subvenționată, ajunge la concluzia că, deși bugetul destinat compartimentului strict artistic este egal dacă nu chiar inferior celui destinat realizării tehnice, factorul uman responsabil de coordonarea și conducerea compartimentului tehnic este de obicei mult mai slab pregătit profesional, mult mai puțin numeros, neacordându-i-se în fapt importanța cuvenită. Iată cheltuielile necesitate de cele două compartimente — artistic și tehnic — pentru un spectacol al cărui timp de pregătire a fost de 45 de zile (perioadă normală de repetiții în teatrele israeliene).

CHELTUIELI — COMPARTIMENTUL ARTISTIC (sumele sînt în monedă israeliană — șekel; 1 șekel = 0,30 dolari, la cursul din 1990)

regizor	20.000
asistent regie	8.000
scenograf	10.000
drepturi autor	20.000
regie tehnică	10.000
20 actori	150.000
total	218.000

CHELTUIELI — COMPARTIMENTUL TEHNIC

construcție decor	126.000
6 muncitori de scenă, repetiții, pregătire	36.000
lumină	5.000
costume	20.000
recuzită	10.000
vînzare, reclamă, relații cu publicul	20.000

total 217.000

Abseța unor directori tehnici cu o pregătire de înalt nivel măcar într-un singur domeniu, de multe ori lipsiți de experiență specifică în teatru, lipsiți de capacitatea înțelegerii nevoilor artistice ale creatorilor, duce adesea la o sporire nejustificată a cheltuielilor de spectacol. Autorul se referă la experiența teatrelor germane, experiență pe care o consideră pilduitoare, aproape ideală. În Germania există, pe lângă directorul artistic subordonat directorului general al teatrului, un director tehnic în mina cărui se află conducerea respectivului compartiment. El poartă responsabilitatea bugetului acestui compartiment, stabilit în funcție de posibilitățile teatrului, el fixează cantitatea de mînă de lucru necesară și verifică nivelul profesional al acestora, el se ocupă de procurarea mijloacelor tehnice, colaborînd, responsabil, cu creatorii spectacolelor.

Ținînd cont de minimul obligatoriu de cunoștințe al celor angajați în angrenajul tehnic al unei producții teatrale, de varietatea profesilor și, implicit, de nevoia unui conducător tehnic cu experiență și pregătire pe măsura acestor cerințe, autorul sugerează să se acorde o atenție sporită celor investiți cu conducerea compartimentului tehnic, mergîndu-se chiar pînă la formarea lor printr-o pregătire specifică, însă cu un larg spectru de cunoștințe din domeniul variat.

DOINEA TRĂSNEA